

Krav til akkreditert kalibrering i ISO-vektstandarden, et spørsmål om troverdighet.

Troverdighet er vel en av de viktigste egenskapene vi ønsker å kunne tillegge de mennesker vi omgås. Det samme gjelder informasjon vi mottar. Stadig økende tilgang på informasjon fører til at vi mottar en mengde informasjon fra kilder vi kjenner lite eller ingenting til. Konsekvenser av å motta feil informasjon varierer selvfølgelig mye. I noen tilfeller kan uriktig informasjon ha vidtrekkende konsekvenser, ikke bare for de som mottar den, men også for mange utenforstående mennesker. I en verden med økende kompleksitet både når det gjelder produktene selv og krav til produktene, blir det vanskelig å vurdere et produkts egenskaper uten å måtte stole på rapporter og sertifikater som er fremlagt av andre.

Behovet for en "troverdighetsgaranti" trer tydelig frem. I Europa har man etablert en akkrediteringsordning for å imøtekomme dette behovet, nemlig European co-operation for Accreditation (EA) <http://www.european-accreditation.org/>. Her etableres krav til kvalitetssystemer og personell for levering av tjenester bl. a. innenfor testing og kalibrering. Akkreditering krever da oppfyllelse av kravene i NS-EN ISO 9000 og ISO/IEC/EN 17025 <http://www.fasor.com/iso25/>. Det er også etablert retningslinjer for hvordan det skal kontrolleres at kravene overholdes. I Norge er det Norsk Akkreditering (NA) <http://www.akkreditert.no> som utfører denne kontrollen som bl.a. innebærer faglig gjennomgang av prosedyrene og årlige oppfølgingsbesøk. NA er tilsluttet EA og har dessuten undertegnet en avtale om gjensidig anerkjennelse av akkrediterte resultater innen medlemslandene. Dette innebærer at f.eks et kalibreringsbevis utstedt under NA-akkreditering skal godtas i alle land som har underskrevet avtalen. NA har sitt utspring fra Det norske Justervesen <http://www.justervesenet.no/> som har det nasjonale ansvar for mål og vekt.

I tillegg til å sikre sporbarhet og angivelse av usikkerhet skal en akkreditert kalibrering altså øke troverdigheten til resultatet. Man kan aldri utelukke at feil kan forekomme, men kravene som stilles er både faglig og administrativt fundert etter anerkjente prinsipper. Under arbeidet med ISO-vektstandarden foreslo vi derfor å kreve akkreditert kalibrering for veiinger ut fra argumentene om at feil veieresultater kan ha vidtrekkende konsekvenser og at systemet med akkreditert kalibrering var tilgjengelig og vel etablert. Da den europeiske akkrediteringsordningen jo er vanskelig å etterkomme utenfor Europa, kontaktet vi International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) <http://www.ilac.org/> og ba dem foreslå en ordlyd for krav til kalibrering som ville gi tilsvarende "troverdighetsgaranti" som den europeiske akkrediteringsordningen og som kunne aksepteres over hele verden. Det er deres svar som danner grunnlaget for kravet til kalibrering i ISO-standarden.

Se også:

http://www.akkreditert.no/data/f/0/02/39/2_2401_0/Akk-laboNY.pdf

8. juni 2005

Yngve Arnesen

Det Norske Veritas Certification AS, ZNWNO423.

- o0o -